

V JAVNI RAZPRAVI

OSNUTEK ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

DRUŽBENO EKONOMSKI
ODNOSI V ZDRUŽENEM
DELU

Najpomembnejši del osnutka »Zakona o združenem delu« so prav družbeno ekonomski odnosi delavcev v združenem delu. Ta del zakona je razdeljen na obravnavo odnosov pri pridobivanju dohodka in odnosov pri delitvi in razporejanju dohodka.

ODNOSI PRI
PRIDOBIVANJU
DOHODKA

Dohodek je del celotnega družbenega proizvoda, ki ga delavci v temeljnih organizacijah pridobivajo, kot družbeno priznanje za rezultate svojega in celotnega družbenega dela v razmerah socialistične blagovne proizvodnje in s katerim gospodarijo v temeljnih organizacijah na podlagi svoje pravice dela z družbenimi sredstvi. Iz tega sledi, da dohodek, ki ga ustvari temeljna organizacija, ne pripada samo delavcem v tej temeljni organizaciji, ampak tudi drugim delavcem v združenem delu, ki so s svojim delom prispevali k ustvarjanju dohodka.

Sam dohodek je tudi materialna osnova za pravice delavcev, da odločajo o pogojih in rezultatih dela, ter naj bo tudi glavni motiv gospodarjenja. Prav tako bo tudi merilo uspešnosti, predvsem tu mislimo na kazalec dohodka na zaposlenega. Tudi pri planiranju, tako kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem, je najpomembnejša postavka prav dohodek.

Z razvijanjem svojih sposobnosti, gospodarnim izkoriščanjem naravnih pogojev, ter ekonomsko in racionalno uporabo družbenih sredstev naj bo pogojeno stalno večanje dohodka. Seveda pa se morajo pri tem proizvodni programi prilagajati potrebam tržišča. Tudi pri delitvi morajo biti takšni odnosi, oziroma merila, da se dosledno izvaja delitev po delu in s tem spodbuja produktivnost.

Za pridobivanje dohodka je osnova skupni prihodek, katerega pa temeljna organizacija dosega s prodajo proizvodov in storitev, z deležem v skupno ustvarjenem dohodku, s svobodno menjavo dela

in združevanjem sredstev, ter še z ostalimi prejemki, kot so to posebne premije za izvoz in podobno.

ODNOSI PRI DELITVI
IN RAZPOREJANJU
DOHODKA

V naslednji shemi je prikazana delitev skupnega prihoda, na najbolj pomembne kategorije, kot je predvideno v osnutku zakona.

Materialni stroški vsebujejo porabljene predmete dela (material), investicijsko vzdrževanje, stroške varstva pri delu, izobraževanju in znanstveno raziskovalnega dela, pa tudi prometni davek in carine.

Pri amortizaciji je sprememba v tem, da se pred ugotavljanjem dohodka upošteva le tista, katera je zakonsko določena, ostala nad predpisano, pa je sestavni del dohodka. Pri tem pa je v osnutku zakona predvideno, da posamezne republike odločajo o tem, ali bo ta drugi del amortizacije tudi obdavčen.

Skupni prihodek (sedaj je to celotni dohodek), zmanjšan za materialne stroške in amortizacijo po predpisanih stopnjah predstavlja DOHODEK. Sam dohodek pa je razdeljen na dva dela, to je del za pokrivanje stroškov družbenih in javnih služb, ter drugi del, ki predstavlja čisti dohodek.

Prvi del dohodka je namenjen za zadovoljevanje skupnih in splošnih pogojev za delo in razvoj družbe. Če naštejemo samo najpomembnejše, so to prispevki za izobraževanje, kulturo, zdravstvo, socialno varstvo, pa tudi za

konjske obveznosti za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb. Iz tega dela dohodka se pokrivajo tudi stroški skupnih služb, v okviru delovne organizacije. Pri tem pa je v osnutku zakona tudi omenjeno, da morajo biti samoupravni sporazumi, s katerimi se določajo višine prispevkov za posamezne dejavnike, delavcem v temeljnih organizacijah najmanj 30 dni na voljo za obravnavo in dokončno izjasnitev. Pri tem pa morajo vsi ti prispevki biti v skladu z gibanjem družbenega proizvoda celotnega gospodarstva.

Drugi del dohodka, kateri je v zakonu imenovan kot čisti dohodek, pa je namenjen za osebne dohodke delavcev v temeljnih organizacijah, za sredstva njihove skupne porabe in za nadaljnje jačanje materialne osnove temeljne organizacije, to je za vlaganja v investicije osnovnih in obratnih sredstev.

Osební dohodek delavca se mora oblikovati po rezultatih njegovega dela, oziroma po njegovem prispevku k ustvarjenemu dohodku. Ta prispevek pa je seveda rezultat njegovega živega dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi, kot družbenim minulim delom. Pri tem pa naj bo oblika nagrajevanja po minulemu delu taka, da bo vsak posameznik čim bolj zainteresiran za nadaljnje širjenje materialne osnove temeljne organizacije. Z osnovami in merili za delitev sredstev za osebne dohodke naj zagotovijo delavci v temeljnih organizacijah, da se bodo le-ti

oblikovali po prispevku k delu in seveda tudi odvisno od doseženih rezultatov poslovanja v temeljni organizaciji.

Sredstva za skupno porabo so namenjena za neposredno skupno porabo delavcev v temeljnih organizacijah, pa tudi za investicije v skupno porabo, tako da si s tem zagotovijo stalni napredek družbenega standarda. Omenjena sredstva delavci lahko tudi združujejo na nivoju delovne organizacije.

Nadaljnji razvoj in napredek temeljnih organizacij pa bo odvisen od sredstev za širjenje materialne osnove, katere se oblikujejo iz čistega dohodka. S temi sredstvi si bodo delavci v temeljnih organizacijah zagotovili doseganje ciljev, katere so si s samoupravnimi sporazumi o temeljnih plana, postavili.

Na koncu tega dela osnutka zakona je še posebej poudarjeno, da imajo delavci pravico in obveznost stalno spremljati rezultate svojega dela in poslovanje temeljne organizacije. Za spremljanje rezultatov poslovanja so v osnutku zakona tudi določeni kazalci, s katerimi bo mogoče primerjati dosežene rezultate s preteklim obdobjem, pa tudi z drugimi temeljnimi organizacijami, katerih dejavnosti so si podobne. Posebej bo potrebno obravnavati te rezultate, ko bodo v obravnavi samoupravni sporazumi o planih in pa tudi drugi samoupravni sporazumi in družbeni dogovori ter seveda takrat, ko se bo odločalo o delitvi dohodka in čistega dohodka.

Franc Grašič

*Za dan ustaje 22. julij
in praznik občine Tržič
5. avgust - naše čestitke*

**samoupravni organi,
družbenopolitične organizacije
in uredniški odbor Čevljarja!**

Sto let je preteklo od takrat, ko se je v Dolenji vasi pri Ribnici (19. junija 1876) rodil Peter Kozina. Starši so bili siromašni, mali Peter je moral zelo zgodaj od doma. V Litiji se je izučil za trgovca. Že kot vajenec se je dobro izkazal. Bil je spreten prodajalec, prikupne zunanosti in ugajenega vedenja. Nekaj časa je bil v Ljubljani pri firmi A. Krisper trgovski potnik. Vroč si je želel, da bi se osamosvojil. Kot Krisperjev potnik se je seznanil z vsemi podrobnostmi izdelave in trgovanja s čevlji, dodobra se je seznanil tudi z dobavitelji materiala za izdelavo čevljev.

S tovarišem in sodelavcem Hitzlom sta leta 1900 sklenila, da pričneta skupaj delati na svoje. Oba sta bila dobra prodajalca, poznala sta tehniko poslovanja in psihologijo odjemalcev.

Spomladi leta 1903 je Peter Kozina 28. marca protokoliral pri trgovskem sodišču javno trgovsko družbo s firmo »HITZL-KOZINA«. Kot predmet poslovanja je bil izvoz predmetov kranjske hišne industrije. Med blagom s katerim sta trgovala so čedalje bolj prevladovali čevlji. Izkazali so se kot najboljši artikel. Kozina — sodelavca je izplačal — je začel sam nakupovati usnje in ostali material, ter ga oddajal čevljarjem, da so delali zanj. To so bili prvi temeljni in rojstvo naše tovarne. Takrat se je začela tudi tradicija čevljev Peko, ki jo ohranjamo še danes.

Ko je leta 1908 stekla lokalna železnica iz Kranja do Tržiča, je Peter Kozina začel uresničevati svoje dolgoletne sanje. Od barona Borna je kupil zapuščen travnik in prodišče ob Bistrici in začel leta 1910, ko je prej v tujini ogledal vse moderne tovarne, graditi novo tovarno.

Nekaj nezaslišanega je bilo za oba nemška lastnika tržiških tovarn čevljev, da gradi konkurenčno tovarno SLOVENEČ. Smatrala sta Tržič za nedotakljivo nemško industrijsko posest, Kozinovo domišljavost pa označila za nezaslišano izzivalno predrznost.

Kljub ogromnim težavam je PETER KOZINA zgradil tovarno, nakupil najmodernejše stroje in začel s proizvodnjo. Čevlji PEKO (Peter Kozina) so bili kmalu znani daleč naokoli.

ŠE VEDNO PREVEČ DEFEKTOV

PROBLEMATIKA JUGOSL. IZVOZA OBUTVE V SSSR

Dne 17. junija je naša delovna organizacija sprejela od Centrotextila Beograd telex naslednje vsebine:

»Zaradi izredno kritične situacije kvalitete obutve za SSSR in prepoveda nadaljnje dobave obutve nekaterih tovarov, obstaja nevarnost celotnega izvoza obutve iz Jugoslavije v Sovjetsko zvezo. Prosimo, da se obvezno udeležijo sestanka v Beogradu generalni ali tehnični direktor.«

Sestanka so se udeležili tehnični direktorji ali direktorji jugoslovanskih tovarov obutve, sekretar industrijske zbornice, generalni direktor Centrotextila, direktor sektorja za izvoz obutve v SSSR, glavni kontrolor Centrotextila in odgovorni referenti.

Obvestili so nas o slabi kvaliteti jugoslovanskega blaga, ki se izvažajo v SSSR. O tem problemu razpravljajo v naši vladi, IS, Zvezni industrijski zbornici in sekretariatu za zunanjo trgovino.

V letu 1975 je bilo reklamirano od Sovjetskega kupca Raznoexport 36.595 parov obutve. Letos pa je do konca meseca maja število reklamacij doseglo že 24.443 parov. Rečeno je bilo, da se Jugoslavija približuje izvoznikom, ki izvažajo blago najslabše kvalitete,

kot so ČSSR, Bolgarija idr.

Sovjetska Zveza je na podlagi sklepa kongresa partije začela akcijo visoke kvalitete v njihovi proizvodnji. Napovedali so 5-letko kvalitete. Sovjetske uvozne organizacije so bile kritizirane na kongresu. Izvedli so rotacijo vodilnih kadrov. Očitajo jim 1 milj. rubljev škode, ki so jo povzročili sovjetskemu narodu, ker so dovolili uvoz nekvalitetnega blaga na njihovo tržišče. Trdijo, da pomeni prehod vsakega para nekvalitetne obutve preko meje je isto kot, da bi spustili preko meje volhuna.

V zvezi s problematiko slabe kvalitete blaga, ki se uvažajo, organizirajo ob državnih mejah 10 kontrolnih baz. Za kontrolo uvoza blaga iz Jugoslavije, Italije, Nemčije, Madžarske in Bolgarije je kontrolna baza v Lvov-u, ki se nahaja ob meji Poljske. Površina stavb zajema 35.000 m². Zaposlujejo 800 delavcev, od katerih je 500 strokovnjakov. Poleg obutve kontrolirajo tudi ostale vrste uvoženega blaga.

Obutev kontrolira 26 strokovnjakov. V zgradbe zapeljejo kompletne kompozicije vlakov. Kot prvo kontrolirajo 10 % količine dobavljenega blaga. Če kvaliteta odgo-

varja njihovim predpisom, blago spustijo naprej. V slučaju slabe kvalitete pregledajo kompletno pošiljko, napravijo zapisnik in oddajo kontrolni inšpekciji, ki dokončno odloči ali se blago uvozi ali pa vrne dobavitelju. Ugotovili so, da je kontrola na meji veliko cenejša, kot pa da se uvažajo blago neodgovarjajoče kvalitete, transportira po celi Sovjetski Zvezi, vrši reklamacija od vsakega posameznega prejemnika in nato vrača nazaj dobavitelju. Kontrolor v bazi ima normo za pregled obutve: v 8 urah 250 parov čevljev ali 150 parov škornjev. Po pogodbi je dobavitelj dolžan poslati vzorec, ki je označen s posebnim obeskom in podpisan od tehničnega direktorja, direktorja izvoza in odpremnika tovarne, iz katere se blago pošilja. Na zaklopnico se nalepi rdeči razpoznavni znak. Pri vsaki pošiljki poiščejo označeno zaklopnico, vzamejo potrjeni vzorec in pričnejo s kontrolo. Dobavitelj obutve jamči s podpisom, da je vzorec enak ponujenemu vzorcu, ki se nahaja pri uvozni organizaciji Raznoexport v Moskvi.

Generalni direktor Centrotextila je bil poklican na Sekretariat za zunanjo trgovino v Beo-

gradu, preko katerega je zaradi slabe kvalitete intervenirala ambasada SSSR. Rekli so mu, da naj napravi red pri uvozu blaga v SSSR. Odgovoren je za zakonski prekršek ker je dovolil, da se izvažajo nekvalitetno blago. Zagrozili so mu, da bodo Centrotextilu prepovedali pravico izvoza.

Od Raznoexporta Moskva je dobil zapisnik o kontroli obutve v bazi Lvov. V zapisniku so navedene jugoslovanske tovarne, ki so dobavile blago neustrezne kvalitete. Na podlagi tega je Centrotextil prekinil tovarnam obutev nadaljnje dobave. Obutev, ki se nahaja v zbirnem skladišču v Subotici od kritičnih tovarov, bodo vrnil nazaj dobaviteljem.

Situacija na sestanku je bila izredno zaskrbljujoča. Direktorji tovarov so bili prizadeti, ker jim stoji na zalogi po več tisoč parov obutve. Vrnjeno obutev iz Subotice pa bodo morali ponovno predložiti kontroli. Iskati bodo morali soglasje od Raznoexporta, da bi obutev lahko ponovno izvozili.

Sovjetski kupec zastopa stališče, da bo kupoval obutev samo od tovarov, ki delajo kvalitetno blago in nimajo reklamacij. Zahteva druge kontrolne organe, ker Cen-

trotextilu več ne zaupa. Predlagal je, naj kontrolirajo madžarski ali poljski kontrolorji. Če pa je po jugoslovanskih predpisih to nemogoče naj prevzame kontrolo neka nevtralna jugoslovanska organizacija, kot je npr. Jugoinspekt.

Zvezna gospodarska zbornica bo o problematiki slabe kvalitete obutve obvestila republiške zbornice, ki bodo nadalje ukrepale. Tovarnam, ki proizvajajo nekvalitetne izdelke pa bodo po zakonu prepovedali izvoz za dobo treh let. Organizirana bodo tudi strokovna posvetovanja o izvozu blaga in kvaliteti izdelave.

Navedel sem kratek povzetek razprav na sestanku. Na koncu so bili podani naslednji sklepi:

— o situaciji morajo biti obveščeni organi samoupravljanja in politične organizacije v delovnih organizacijah

— takoj naj se preneha z malomarnim odnosom do kvalitete izdelave obutve

— z nekvalitetno izdelavo obutve, se uničuje material in povzroča družbi ogromna materialna škoda

— nujno je, da se v delovnih organizacijah reorganizira kontrola v vseh fazah proizvodnje.

Gros Jože

AKCIJA VPISA SE NADALJUJE

POSOJILLO ZA CESTE

Minil je že tretji teden od začetka akcije za vpis posojila za novogradnje, rekonstrukcije in modernizacijo magistralnih in regionalnih cest v SR Sloveniji. Akcijo smo resda že v občinskem merilu začeli z zamudo in priznati moramo tudi, da ni bila najbolje pripravljena. Vendar kljub temu nismo pričakovali, da bo naletela na tako malo razumevanja in da bo uspeh tako pičel. Ker mi-

slim, da je temu delno kriva tudi slaba obveščnost delavcev, ne bo odveč, če temu problemu posvetimo nekaj vrstic.

Moderni tempo življenja je povzročil, da smo vsi v taki ali drugačni obliki vsak dan udeleženci v prometu, zato ni potrebno zgubljeni besed o stanju obstoječega cestnega omrežja, saj ga vsi poznamo in občutimo na lastni koži. Upravičeno se tudi sprašujemo, kam

so dosedaj in kam odtekajo sredstva, ki jih združujemo v ta namen. Dejstvo pa je tudi, da dosedanj način zbiranja sredstev ne zadošča naraščajočim potrebam in ne omogoča rešitve vedno ostrejšega problema. Zato je skrajni čas, da s samopriskom v obliki posojila pospešimo modernizacijo ceste.

S sredstvi, zbranimi z vpisom posojila, naj bi v Sloveniji modernizirali 613 km makadamskih regionalnih cest, ojačili z novim asfaltom 587 km republiških cest, rekon-

struirali 217 km republiških cest, na novo zgradili 66 km novih cest in 21 novih mostov, podpor-nih zidov in drugih ukrepov za varnost prometa.

Srednjeročni program predvideva, da bi na področju občine Tržič ojačili asfalt na magistralni cesti Zvirče—Ljubelj.

Seveda pa bo to možno le, če bomo vpisali posojila v predvideni višini. Mislim, da žrtev za posameznika ne bo pretirano velika: vsak naj bi namreč vplačal polovico svojega mesečnega osebnega dohodka, vendar lahko to odplačuje v me-

sečnih obrokih. Omenil naj bi še relativno ugodno obrestno mero 10 %, prve obveznice pa bomo lahko vnovčili v juliju 1979.

Še enkrat pa bi rad poudaril, da bo akcija uspela le, če bo vsak od nas izpolnil tisto, kar se od njega pričakuje. Zato pozivam vse, ki še niso vpisali posojila ali pa so vpisali relativno premajhno vsoto, da ob ponovni akciji z večjim razumevanjem sprejmejo vpisovalce in tako tudi oni prispevajo svoj delež za naš skupni lepši jutri.

ZA VARNO DELO

PREIZKUS ZNANJA IZ VARSTVA PRI DELU

Sestavni del celotne vzgoje in izobraževanja v zvezi z varstvom pri delu so tudi preizkusi znanja. Zakon o varstvu pri delu namreč zahteva, da mora organizacija združenega dela opraviti občasne preizkuse znanja delavcev o varstvu pri delu, da se prepriča, če so usposobljeni za varno opravljanje, vodenje ali nadzorovanje del. Rok preizkusov znanja ne sme biti daljši od (2) dveh let za delavce, ki neposredno opravljajo, vodijo in nadzorujejo dela, pri katerih je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar. Za primer naj naštejem taka delovna mesta: vsi delavci v vivalnici in barvarni TOZD PUR in njihove vodje, brizgalci plastičnih mas, sestavljalci in mešalci zmesi, vulkanizerji, sekalci ipd.

Ne segaj z roko v nevarna območja stroja.

Posebno skrb bi morali posvetiti delavcem, ki delajo na delovnih mestih, ki so nevarna za življenje (električarji in njihovi predpostavljani, delavci, ki delajo v višinah). Ti bi morali pogosteje opravljati specialne preizkuse znanja iz varstva pri delu. Tudi delavci, ki delajo na ostalih delovnih mestih bi morali opraviti občasne preizkuse znanja iz varstva pri delu. Rok teh preizkusov naj ne bi bil daljši od (5) petih let.

Vse zgoraj navedeno velja za že zaposlene delavce, ki svoja dela že opravljajo. Drugače je za novospregate delavce, ki morajo biti že pred na-

Stroja ne maži med obratovanjem!

stopom dela seznanjeni z nevarnostmi na delovnih mestih, z varstvenimi ukrepi in normativi in s pravilnim načinom dela. Po preteku poskusne dobe pa morajo opraviti teoretični in praktični preizkus znanja iz varstva pri delu. Dokler delavec nima potrebnega znanja in ustrezno opravljenega preizkusa, ne sme samostojno opravljati,

voditi ali nadzorovati del. Potem, ko začnejo samostojno opravljati delo, opravljajo občasne preizkuse znanja iz varstva pri delu, katerih rok je odvisen od vrste del, ki jih opravljajo, vodijo ali nadzorujejo.

Preizkus znanja iz varstva pri delu je torej zakonska zahteva in kdor ga ne opra-

vi iz malomarnosti ali namer- no, huje krši delovno dolž- nost, njegov predpostavljani pa mu ne sme dovoliti samo- stojno opravljati delo. Razpo- rediti ga mora na manj za- tehtno delovno mesto, na ka- terem pa lahko samostojno dela le, če opravi preizkus znanja.

Vsak bi se moral zavedati, da se z denarno kaznijo od 50 do 50.000 dinarjev kaznuje za prekrške organizacija združenega dela ali druga pravna oseba, če dopusti, da je na delo razporejen delavec, ki nima potrebnega znanja o

varstvu pri delu za samostoj- no opravljanje, vodenje ali nadzorovanje del.

Lahko se zgodi, da nekdo ne opravi preizkusa znanja (to ugotovi komisija po pre- gledu testov, ali pri praktič- nem preizkusu takoj na me- stu). V tem primeru se mu določi rok v katerem mora opraviti preizkus znanja in če ga tudi potem ne opravi, se razporedi na nižje manj za- tehtno delovno mesto, za ka- terega mora tudi opraviti pri- meren preizkus znanja.

Femc Pavel

ZBOR KOMUNISTOV

ČLOVEK, DELO IN KULTURA

V okviru tedna Komunist- je bilo zborovanje komuni- stov naše delovne organizaci- je na temo ČLOVEK, DELO IN KULTURA. Zborovanju je prisostvoval tudi urednik slo- venske izdaje Komunist- Veljko Krivokapič. O vlogi, mestu in nalogah na področ- ju kulture je sekretar sveta ZK Meglič Božidar dejal:

V naši socialistični in sa- mouppravni družbi postavlja- mo na prvo mesto človeka, njegovo delo in kulturo. In prav o kulturi našega delov- nega človeka, o naši kulturi, želimo, da bi danes sprego- vorili, brez olepševanja in izgovarjanja, tako da bi ugo- toveli, kaj je bilo storjenega na tem področju v preteklih obdobjih in kaj moramo in zmoredno storiti v prihodnje.

Pojem kultura v najširšem smislu, ki ga ni moč na krat- ko dovolj dobro opredeliti, zajema vse tisto, kar izhaja iz človekove biti. Pa ne gre za samo opredelitev pojma, ki so ga in ga še definirajo znanstveni in drugi pozna- valci, ampak predvsem za naš odnos do kulturnega snovanja, kajti brez globo- kega zajetja kulturnih do- brin, bomo ostali na pol poti razvijanja svobodne osebnosti delovnega človeka in ob- čana v naši družbi.

Kakor kultura izvira iz človekove biti, tako tudi vzvratno vpliva na njegovo delo in zavest.

Ne nazadnje velja še pose- bej poudariti, da se tudi na področju kulture skušajo uveljaviti sile, ki so naravna- ne proti naši stvarnosti, ki bi želele našo družbo preobli- kovati na ta ali na drug na- čin v etastično, liberalistič- no, tehnokratsko in kaj bi še našteval te nam tuje izraze, ki imajo skupen imenovalec v boju proti socialistični družbi.

Odnos do našega sodelav- ca, ki se najbolje kaže v od- nosih podrejenosti in nad- rejenosti v delovnem pro- cesu, je zelo pomemben odraz naše kulture. Ne bom povedal nič novega, če re- čem, da gotovo ni vzdržno kakršnokoli vpitje ali celo žaljenje, neutemeljeno obso- janje in sumničenje itd., pa

vendar se to še dogaja v naši družbi in tudi v našem de- lovnem kolektivu. Vprašam vas, kdo še ni doživel vzvi- šenega nastopa »uradnika«, ko ne veš ali je on zaradi drugih ali smo vsi ostali za- radi njega? Vidite to so sicer preproste in znane zadeve, ki pa jih moramo povsem iz- koreniniti. Ne trdim, da jih je mnogo, a dokler se bodo pojavljale, se bomo in se moramo boriti zoper njih.

Stališča kongresnih doku- mentov ZK so jasna: »Kul- tura naj se razvija kot se- stavni del revolucionarne preobrazbe družbe na temel- jih socialističnega samo- upravljanja kot lastna sila delavskega razreda in delov- nega človeka na njuni poti vsakdanjega in zapletenega boja za osvoboditev razred- nega značaja družbene de- litve dela in nasprotij med fizičnim in umskim delom. Zveza komunistov se zavze- ma za takšno pojmovanje kulture, ki prispeva k razvi- janju ustvarjalnih obelježij na vseh področjih družbene- ga dela, pomnoževanju člove- kovih ustvarjalnih možnosti, oblikovanju delovne kulture in kulture v medsebojnih od- nosih ter družbenem vede- nju, da bi se splošne kultur- ne in estetske razsežnosti razširile na vse človeško delo, na skupno vsebino in življenje vseh delovnih in družbenih okolij. ZK mora zato odkrivati svoje naloge pri razvijanju kulture socia- listične samoupravne družbe na vseh področjih družbene- ga življenja, v vseh okolišči- nah dela in življenja delov- nega človeka«.

Pravzaprav je v naši ob- čini kulturna dejavnost še kar precej razgibana za skromna, če ne rečem, pičila finančna sredstva. Z druge strani pa gre opozoriti, da se skušajo na račun dejavnosti razbohottiti profesionalna ad- ministracija in sredstva pre- našanja kulture, to pa go- tovo ni prav in ni v korist kulture same.

V delovni organizaciji sami je iluzija pričakovati, da se bomo ukvarjali s kulturno dejavnostjo kot eno izmed glavnih dejavnosti, ne gre pa

te dejavnosti niti zanemariti, še manj podcenjevati. Kaj je bilo storjenega? Kulturni programi ob proslavah so gotovo zelo pohvalna oblika kulturnega udejstvovanja, še posebno, ker gre tu za veliko množičnost in zelo kvalitetne umetnike (nastopi Koroškega akademškega okteta in Slo- venskega okteta), potem abonmajske predstave, ki jih ne izkoriščamo dovolj, po- sredovanje dobre knjige, in življenje telesne kulture. Podpiramo tudi finančno razne kulturne prireditve v občini in omogočamo delo našim delavcem — kulturni- kom (v izrednih dopustih). Tu se moramo vprašati ali dovolj dajemo sredstev za kulturno dejavnost in pa podpiramo naše delavce pri

njihovem delu za kulturo? Odgovor je glede na velike potrebe negativen glede na naše možnosti in predvsem voljo samoupravljalcev celo pozitiven, le-ti se težko odlo- čajo za večjo podporo kul- turi v finančnem pogledu, ker se zavedajo, da so na njih odločitve v nadaljni kre- pitvi materialne podlage za delo in razreševanje osebnega in družbenega standarda delavca.

Gotovo pa bomo morali storiti mnogo več tam, kjer nimamo objektivnega omeje- vanja finančnih sredstev. Predvsem pa se bomo mo- rali nenehno kritično in sa- mokritično ocenjevati v na- šem odnosu do kulture.

PRAKTIKANTI V »PEKU«

Pomemben sestavni del študija na strokovnih šolah je obvezna počitniška praksa učencev in študentov v delov- nih organizacijah. Ta poveže študente z operativno njihove stroke in jim omogoči utr- diti v šoli pridobljeno zna- nje, kar je za oblikovanje dobrega delavca nadvse važno.

Letos bo obvezno počitni- ško prakso opravljal v naši delovni organizaciji 52 učen- cev in študentov srednjih, višjih in visokih šol. Eni so

s prakso že pričeli, druge pa še čaka v avgustu.

Večina praktikantov oprav- lja prakso v proizvodnih od- delkih, nekaj pa jih je tudi v strokovnih službah, odvis- no pač od programa prakse.

Upamo, da jim bo praksa koristila, saj bodo spoznali delo in življenje v delovnem kolektivu in da bodo v šol- ske klopi odnesli najboljše vtise iz sredine, kjer so prakso opravljali.

Milka Meglič

PROSLAVA OB DNEVU SAMOUPRAVLJALCEV

25. junija je bila v republiški skupščini v Ljubljani osrednja slovenska proslava ob dnevu samoupravljav- ljalcev. Proslave se je udeležila tudi članica našega kolektiva tov. Vida Bedina. Slovesni govornik je bil Mar- jan Breclj, ki je po-

udaril da je letošnje leto pomembno za na- daljnji razvoj naše so- cialistične družbe: raz- pravljamo o zakonu o združenem delu, spre- jemamo srednjeročni plan razvoja Slovenije in Jugoslavije, usta- navljamo klube samo- upravljalcev in bijemo boj za stabilizacijo.

PRED NAMI JE DOPUST

KJE IN KAKO BOMO LETOVALI?

Pred nami je čas za marsikoga težko pričakovane letnega oddiha. Za nekaj vedno prekratkih dni bomo odložili svoje delo in službene skrbi ter skušali kar najbolje nadomestiti med letom porabljene moči.

V zvezi s tem se vprašamo kje in kako preživeti letni oddih tako, da bomo po dopustu zadovoljni, sproščeni in polni novih sil, lahko opravljali svoje delo. Odločitev je odvisna od možnosti oziroma pripravljenosti, koliko nameravamo potrošiti za oddih in od zdravstvenega stanja posameznikov. Nekaterim pljučnim in srčnim bolnikom letovanje na morju ne ustreza, posebno ne v najbolj vročih poletnih

mesecih. Zanje so koristni sprehodi po alpskih dolinah in planinah. Tudi za slabokrvne ljudi je koristno daljše bivanje v hribih. Poleg koristnosti je preživljanje dopusta v mirnem gorskem okolju poceni, zlasti za člane planinskega društva. Tisti, ki težav z zdravjem nimajo, lahko uživajo ob hoji na daljših in zahtevnejših pohodih po hribih ali pa se povzpno na katerega od naših očakov, na kar bodo lahko še posebno ponosni.

Vsi, ki bodo preživeli dopust doma, naj se vsaj občasno odločijo za razne aktivnosti, kot so plavanje, kolesarjenje, hoja in tek ali pa razne igre od balinjanja, tenisa, ko-

šarke do odbojke ali krajskega izleta, saj vsaka sprememba resnično dobro dè. Le tako bo tudi dosežen namen letnega oddiha.

Tudi mnenja strokovnjakov so taka, da si lahko samo z različnim udejstvovanjem oziroma z aktivnim počitkom izboljšamo počutje, obnovimo energijo ter se osvežimo za opravljanje novih delovnih nalog.

Za večino je najbolj vabljivo preživeti dopust na morju. Posredovali smo nekaj najprimernejših aranžmajev turističnih podjetij in zanje se je določilo blizu 60 družin naših delavcev, ki bodo preživeli 7—14-dnevni dopust vzdolž Jadrana.

Precejšnje zanimanje je bilo za počitniške pakete potovalne agencije INEX, kjer je v ceno 1.500—1.700 din za teden dni bivanja na južnem delu Jadrana, všteti tudi letalski prevoz v obe smeri.

Sicer pa so cene 7-dnevnih penzionov brez prevoza v hotelih povprečno 1.300 din, v privatnih sobah s prehrano v restavracijah pa okoli 1.000 din na osebo. Zaposleni so se največ odločali za tako letovanje na otoku RABU ter za hotela TURIST in LOTOS v Poreču.

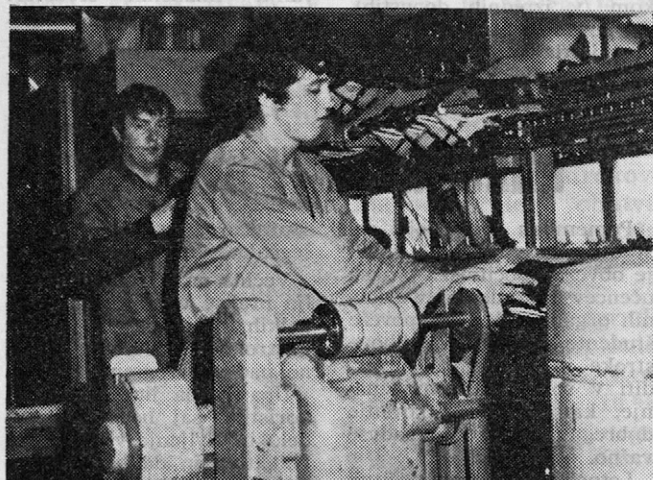
Navedeni ceni sta blizu višine prejetega regresa, ki ga prejmejo namensko, kot pomoč za letni oddih. Ne bi ga

smeli šteti le kot dodatek k osebnemu dohodku in ga porabiti za vse druge namene, samo ne za dopust. Prav zato se razmišlja na republiški ravni o tem, da bi bili regresi nekoliko višji in da bi jih čimprej zamenjali z drugo obliko pomoči, ki bi jo lahko izkoristili samo namensko. Bodisi da bi bili to boni, čeki ali kaj podobnega. S tem bi plačali storitve ob letnem oddihu v počitniških domovih in turističnih objektih ali morda tudi prevoz na letovanje.

Vsem želim prijetno preživljanje dopustniških dni in da bi se v avgustu polni novih moči vrnil na svoja delovna mesta.

MM

RADOVEDNI SMO BILI KJE IN KAKO BODO PREŽIVELI LETNI ODDIH NEKATERI NAŠI SODELAVCI:

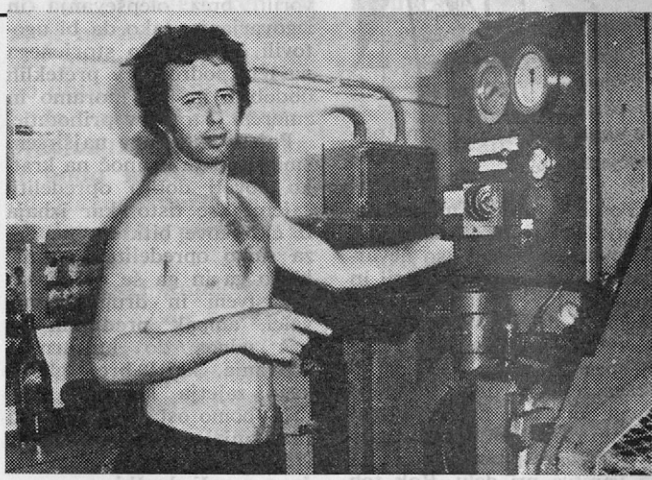

VLAHOVIĆ IVICA — dozirar gume

Doma sem iz Hrvatske, zato bom tudi dopust preživel tam. Mogoče bom šel za nekaj dni tudi na morje, sicer bom pa še videl.

CARMAN SASO — oblikovalec opetja v 521 montažnem oddelku

Dopust bom preživel nekje ob morju, verjetno v Poreču s kolegi. Prileglo se mi bo malo spremembe in oddiha. Kako je poleti v oddelku vroče, vidite sami.

JANČIĆ STANE — pomočnik pri dvovaljčniku v gumarni

Zaradi družinskih razmer bom letošnji dopust preživel kar doma. Tudi tako bo, vsaj mislim, lepo.

JERKOVIĆ ANKA — kontrolor izdelkov v gumarni

Štiri leta delam že pri kontroli. Med sodelavci se zelo dobro počutim. Tudi drugače sem zadovoljna. Imamo svoje stanovanje, kupili smo ga s posojilom tovarne. Na dopust bom šla za 10 dni v Crikvenico.

JAPELJ VLADO — vulkanizer

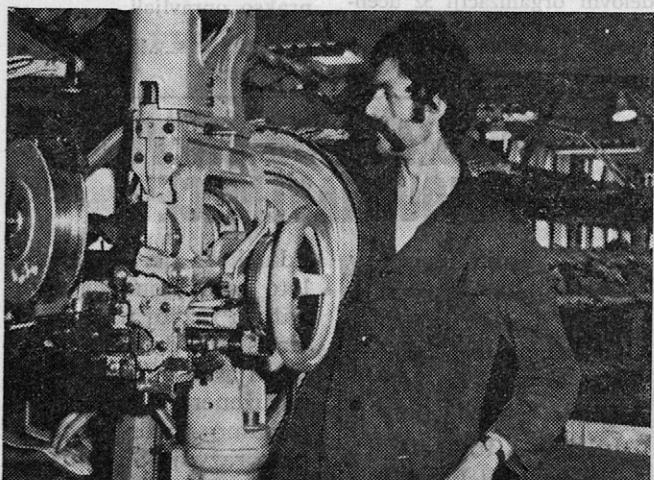
Dopust bom preživel ob morju z družino. Pri tej vročini (v preši je 200°C) se mi bo dopust in počitek prav prišel.

STRITIČ METKA — gradbeni tehnik v Biroju za projektiranje

Z družino bom 2—3 tedne v Novalji na otoku Pagu. Vsa-

ko leto nekje kampiramo. V Novalji smo že bili, je izredno lepo: čista voda, lepa plaža, preskrba je v redu. Mislim, da bo tudi letos tako.

JOKSOVIČ MILE — nakopitovalec mokasinov v montažnem oddelku 521

Moj dopust bo kar doma. Imam majhne otroke pa ne

morem od doma. Sem iz Črne gore. Dobro sem se vživel v življenje in delo v Trzinu, pa mi ne bo dopust težko preživljati kar doma.

RAZPOREJANJE DELAVCEV NA DELOVNA MESTA

V eni izmed prejšnjih števil smo si ogledali nekaj splošnih načel v zvezi z razporejanjem ljudi na delu. Na kratko smo opisali glavne faktorje, ki jih moramo upoštevati pri tem postopku. Danes pa si bomo bolj podrobno ogledali vlogo psihologije pri razporejanju delavcev.

Če hočemo čim bolj točno in zanesljivo predvideti uspeh določenega delavca na določenem delovnem mestu, moramo poznati dve strani:

- delovno mesto
- kandidata, ki ga želimo zaposliti na tem delovnem mestu.

Postopek, ki nam posreduje informacije o delovnem mestu, je analiza delovnega mesta. V prihodnji številki Čevljarja si bomo ta postopek ogledali bolj podrobno. Danes pa se bomo seznanili s spoznavanjem kandidata, ki se želi zaposliti oziroma, ki ga želimo razporediti na določeno delovno mesto.

Glavna vira informacij o kandidatu sta:

1. Sprejemni vprašalnik
2. Psihološki pregled
1. Sprejemni vprašalnik je formular za prijavo delavca, ki se ni zaposlen v delovni organizaciji in si to želi. Podatki, ki jih dobimo s tem vprašalnikom, nam dajo splošne informacije o kandidatu:

- osebne podatke
- življenjske pogoje (ekonomsko stanje družine, stanovanjski pogoji in podobno)
- poklicne podatke (končne šole in tečaji, prejšnje zaposlitve in dela, ki jih je opravljal, zaslužek)
- pričakovanja (zakaj se želi zaposliti na tem delovnem mestu, kakšen zaslužek pričakuje, kakšno delo bi želel opravljati).

Ti podatki so zelo koristni, saj nam dajo določene informacije, ki so nujne pri zaposlovanju novih delavcev. Vendar pa samo na osnovi teh podatkov ne moremo predvideti, ali bo kandidat na določenem delovnem mestu uspešen ali ne. Informacije, ki nam pri napredovanju uspeha posameznega delavca največ pomagajo, nam nudi psihološki pregled.

2. V industriji psihološki pregled največkrat sestavlja:

- A. Testiranje
- B. Intervju kandidata
- A. Test je standardiziran postopek, s pomočjo katerega izvajemo neko določeno aktivnost, a učinek te aktivnosti se meri in vrednoti. V industriji predstavlja test vzorec zahtev delovnega mesta, ki jim mora kandidat zadostiti. Glede na to, kaj meri, poznamo 3 vrste testov:

- a) testi sposobnosti
- b) osebnostni testi
- c) testi znanja

V industriji ponavadi uporabljamo pri razporejanju ljudi na delovna mesta teste baterije, ki so sestavljene iz več vrst testov. Vrsta in število testov, ki so vključeni v testno baterijo, je odvisna

od tega, kakšne zahteve postavlja določeno delovno mesto pred delavce.

a) S testi sposobnosti ugotavljamo tiste lastnosti, ki predstavljajo splošni predpogoj za uspehe v določeni aktivnosti. Testi sposobnosti nam nudijo podatke o tem, kakšne so latentne zmožnosti človeka pred priučenjem, da bo v teku usposabljanja za neko delo pridobil oziroma izpopolnil določene specifične spretnosti in znanja. Glede na to, katere sposobnosti ugotavljamo, ločimo:

- mentalne teste (za odkrivanje različnih intelektualnih funkcij)
- sezonske teste (za odkrivanje funkcij čutnih organov)
- motorične teste (za odkrivanje motoričnih spretnosti).

b) Za uspeh na določenem delovnem mestu niso pomembne samo sposobnosti, ampak tudi interesi, želje, motivi, način reagiranja, stališča, način čustvenega vedenja itd. Vse to imenujemo z eno besedo osebnostne lastnosti. Ni vseeno, kakšne interese, želje in čustvene reakcije ima delavec na posameznih delovnih mestih. Zato morajo biti v testno baterijo nujno vključeni tudi osebnostni testi. Posebno težo imajo rezultati na teh testih pri razporejanju na tista delovna mesta, ki se opravljajo v posebnih delovnih pogojih (nevarnost nesreč, delo z ljudmi, delo v fizični izolaciji itd.).

c) S testi znaja ugotavljamo, v kakšni meri je kandidat pridobil določene navade, spretnosti znanja. Ti testi so pomembni zlasti pri razporejanju na tista delovna mesta, kjer se od kandidata pričakuje, da bo svoje delo normalno opravljal brez predhodnega usposabljanja ali priučenja — to je, da bo njegov delovni učinek na najvišji ravni takoj ob začetku dela. Za posebno odgovorna ali nevarna delovna mesta pa test znanja lahko dopolnimo z delovno preizkušnjo. V industriji je takih primerov manj, saj je večina delavcev podvržena predhodnemu priučenju ali usposabljanju. V teh primerih pa je uporaba testov znanja nujna po končanem usposabljanju, saj nam njihovi rezultati pokažejo rezultate specifičnega treninga in učenja — pokažejo nam ali je kandidat osvojil tiste navade, spretnosti in znanja, ki so nujno potrebna za nemoteno opravljanje dela na določenem delovnem mestu.

Uporaba testov pri razporejanju ljudi na delo ima predvsem to dobro lastnost, da v krajšem času kot to pokaže praksa ugotovimo, v kakšni meri posameznik odgovarja delovnim zahtevam. Vendar pa od testiranja ne smemo pričakovati preveč. Ni rečeno, da na osnovi rezultatov testiranja ne bomo izbrali tudi enega ali dva slaba delavca. Pomembno je to, da z

uporabo testov zberemo manj slabih delavcev kot bi jih brez predhodnega testiranja kandidatovih sposobnosti in drugih osebnostnih lastnosti. Vedeti moramo še to, da testi niso nadomestilo za preizkušene in pravilne postopke izbiranja in razporejanja delavcev. Testi so le instrumenti za zbiranje podatkov o kandidatu, ki v kombinaciji z drugimi podatki iz sprejemnega vprašalnika, priporočil in intervjuja omogočajo čimbolj zanesljivo odločitev o sprejemu ali razporeditvi.

Intervju

Intervju je sredstvo za spoznavanje osebnosti s pomočjo razgovora. Sam zase intervju nima mnogo vrednosti, koristen pa je v kombinaciji z drugimi postopki. V prvi vrsti je potreben kot sredstvo zbiranja splošnih podatkov o kandidatu in kot način direktnega informiranja kandidatov. V tem pogledu je njegova vrednost tolikšna, da se zaposlovanje in nameščanje ljudi redkokdaj vrši brez predhodnega razgovora s kandidatom. Pri profesionalni orientaciji in selekciji s pomočjo intervjuja dobimo tiste podatke, do katerih ne pridemo z uporabo testov. To so podatki o razvojni poti kandidata, njegovi družinski, šolski, delovni, družbeni in osebni zgodovini. V razgovoru s kandidatom lahko zveemo mnogo koristnega o njegovih interesih, motivih, ki so ga privedli do želje za določen poklic, o njegovih stališčih itd. Na koncu pa nam podatki, dobljeni z intervjujem nudijo osnovo za točnejše vrednotenje in razumevanje različnih objektivnih rezultatov, do katerih smo prišli s pomočjo testov. To pa nam omogoča zanesljivejšo sodbo o kandidatu.

Iz vsega navedenega lahko vidimo, da nam psihološki pregled posreduje mnogo koristnih informacij o kandidatu, ki se želi zaposliti ali o delavcu, ki želi na drugo delovno mesto. Zato lahko rečemo, da bi sistematično in strokovno razporejanje ljudi na delo moralo vedno vključevati tudi ta postopek. Res je, kot smo že povedali, da tudi rezultati psihološkega pregleda niso popolnoma zanesljivi za napredovanje posameznikovega delovnega uspeha, saj v teku delovnega procesa deluje na posameznika veliko činiteljev, ki jih ni mogoče naprej predvideti. Ti faktorji so lahko zelo različni — od spremembe zdravstvenega stanja preko slabih medsebojnih odnosov s sodelavci do pretresov v privatnem življenju. Zato lahko rečemo, da so psihološki pregledi, vseh kandidatov pri razporejanju ljudi na delo upravičeni ne samo takrat, če pripomorejo k izbiri samih dobrih delavcev, ampak že tedaj, če pomagajo izbrati manj slabih delavcev kot bi jih izbrali brez uporabe tega postopka.

ZLATI ZNAK SINDIKATOV SLOVENIJE

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je podelil v letu 1976 desetim sindikalnim organizacijam za večletno vzorno in učinkovito delovanje pri uresničevanju interesov članstva, in devetinstiridesetim posameznikom za uresničevanje delavskih interesov z dolgoletnim delom v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe v njenem uveljavljanju ZLATI ZNAK SINDIKATOV SLOVENIJE.

Zlati znak sindikatov Slovenije je dobila tudi upokojenka naše delovne organizacije tov. MARIJA MEŽEK.

Marija Mežek se je zaposlila v naši delovni organizaciji leta 1947. Že takrat je bila izvoljena za poverjenico sindikata. Bila je aktivna članica samoupravnih organov podjetja, vzor delavke - proizvajalke, članica ZK in prizadevna in uspešna sindikalna delavka.

Občinski sindikalni svet Tržič pa je podelil zaslužnim članom sindikata za njihovo večletno prizadevno delo pri uresničevanju delavskih interesov odličje SREBRNI ZNAK SINDIKATOV. Odličje je dobila tudi naša upokojenka tov. VILMA LEGAT.

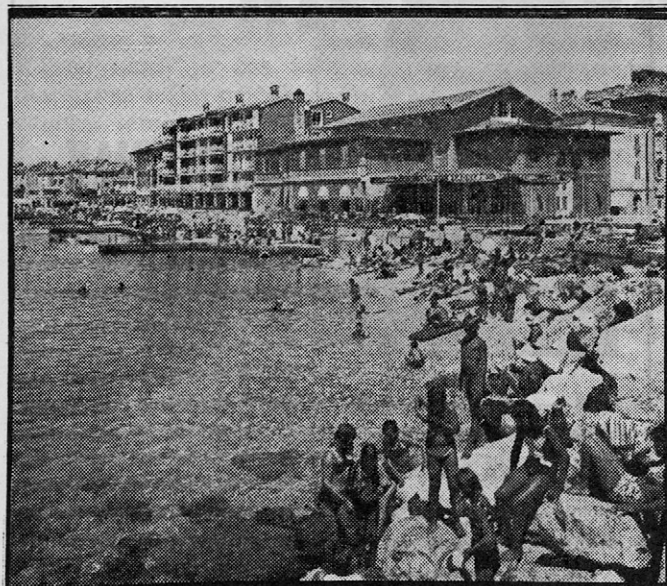
Tov. Vilma je bila pobudnica številnih akcij, še posebno si je prizadevala za žensko enakopravnost, bila organizator krvodajalskih akcij, kjer je dajala tudi osebni zgled. Kri je darovala 12-krat.

Naše čestitke

»Usnjariada 76« čestitke in pokal za prvo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA

KRATICA MEDNARODNE BEGUNSKO ORGANIZACIJE				EXPLOZIV- NO TELO S PLAŠČEM IZ KOBALTA	VNETLJIV OGLJIKOV VODIK	MAJHNA BARAKA	ALBINA TRAUNŠEK	NARODNO OSVOBOD. BORBA	OTOČJE PRED NOVO GVINEJO	TANEK SPIRALEN MIKROB	MAKEDON. PESNIK, PADEL V NOB (KOČA)	TATVINA
JAPONSKI NACIN PRIPRAVE CVETJA										KRATEK POŽIREK		
MIŠICA OBRAČALKA	R				T				R	DVOJICA KRESLOVINA STROJILO		
GORA NA KOROŠKEM							BETICA, BUČA					
KLJUSA, KLEKASTA KRAVA				KRILLO RIM- SKE LEGIJE SKANDINAV. DROBIŽ			VELIKA SLAŠČICA	ZAČETNIK ARIANIZMA	IRMA DORNIK	VORTJE, VPAD		
												PREBIVALEC ZAPORNIK GORJANCEV V ARESTU
GLASILO TOVARNE „PEKO“	PRVA MOHA- MEDANSKA DINASTIJA KALIFOV	POHOVEN NATIS	ŠTEVNIK	BARVA IGRALNIH KART	PRIPRAVA ZA PISANJE			COTELJ RUDOLF RUDI REJC	JEZERO V ZAHODNI SZ ANICA SEDEJ		E	
MAJHEN ČOP					ERIKA KAVČIČ			PORTIR TEORETIČNA NEDOKAZANA TROITEV		TRENJE MEDNAROD. ZDRUŽENJE PISATELJEV		
RIMSKO IME DANAŠNJE LJUBLJANE					VNETJE SLUŽNICE VRBA ŽALUJKA		ANI SREČNIK		MRTVAŠKI ODER POGOSTA PADAVINA			
BESEDE PRED PRIJMKI BELGIJCEV	A		GOST. LOKAL V LJUBLJANI POSODA ZA MASLO			EDI BEDINA VITICA, TRTA	LETОВИŠKI KRAJ NA DUGEM OTOKU	TUJA OBLIKA IMENA ANA	DEŽELAK EMA POSADKA, TIM		JOŽICA SLANŠEK KRAVJI MLADIČ	
RUSKI SKLADATELJ (ANATOLIJ)	J				AVSTRIJ. ARHI- TEKT (ALFRED) BIVŠI KAMBUS, SEF (LOV)	L	O	S	NAPAD NA POLITIKA IME IGRALKE TAYLOR			
SKUPINE PTIC V LETU				ANORMALEN CLOVEK ANTONIJA RUPAR						ENICA, ENKA PAVLJINA LOMBAR		
NAŠE IME ITAL. REKE ADIGE					OZEBLO MESTO, OZEBICA				LOVSKA TROFEJA UPLENITEV			
TEHNIČNI POKLIC					BUDISTIČNA VERA LAMAITOV				LECTARJEV IZDELEK, STRD			

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Vodoravno: PRSTI, AJAS, RETOROMANI, ITA, ASESOR, ROTH, OBARA, BARVANJE, TR, OB, POSTENJE, PIK, DAVID, SORTA, GE, TRTA, DREVORED, JAGODE, EVROPA, PREPOROD, KL, LAŽ, IDILIKA, ŠG, LAR, ERE, NIŠA, SKRB, OMARA, KNJIGA, TA, TELOVADEC, ACO, NIOBA, KOLO-NADA, IN, TIVAT, AKER, ČOK.

V uredništvo je prišlo 85 rešitev križanke iz prejšnje številke. Tokrat je žrebal Bojan Rozman in nagrade so prejeli:

- 80 din — Delavec Milan, ekonomat
- 60 din — Klemenc Ivan, upokojenec
- 40 din — Ponjavič Vinko, PUR
- 20 din — Uzar Ema, reklamacije
- 20 din — Smolej Gabrijel, obratna mehanična

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo do 25. julija.

PRIŠLI

V TOVARNO

V orodjarno: Perko Milan;
V tehnični sektor: Medved Anton;
V finančni sektor: Jekovec Valentin;
V prodajni sektor: Jerman Kristina;
V splošni sektor: Kusterle Belita;
V gumarno: Kern Zlatko, Grubešić Filip, Srdanović Milan, Čosić Marijan, Primožič Klara, Hušidić Bajrama, Dizdarević Huseim, Ivanović Ivan;

»ČEVLJAR«, glasilo delovne skupnosti tovarne obutve »PEKO« — Ureja uredniški odbor: Dragica Bogataj, Slavko Hvalica, Milka Meglič, Nataša Meglič, Anton Simonič, ing. org., Marija Slapar, Tadej Weilguny, dipl. ing. arh. — Glavni in odgovorni urednik Marija Slapar — Naslov uredništva: PEKO Tržič — Telefon 50-260, int. 217 — Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj, v 3500 izvodih — Izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

V plastiko: Zarabec Vladimir;

V izdelavo zgornjih delov 550: Izgoršek Marija;

V PRODAJNO MREŽO

Beograd I.: Nešić Radoje;
Šibenik: Gracin Darija;
Bernardin: Markežič Gina;

ODŠLI

IZ TOVARNE

Invalidska upokojitev: Vidmar Angela;

Po pismenem sporazumu: Gaberc Vida, Lončar Mirko, Cosović Adžija;

Neodvisno od volje delavca: Tavželj Janez, Uzar Alek-sander;

Po želji delavca: Lipičnik Pavla, France Stanislav;
Upokojitev: Ribič Jože;

IZ PRODAJNE MREŽE

Dubrovnik: Lazarević Anka;
Zagreb II.: Bačić Ratko;
Beograd III.: Ristić Zoran

ZAHVALI

Najlepše se zahvaljujem za poklonjena darila in cvetje ter denarno nagrado. Delovni skupnosti želim še v prihodnje veliko uspehov pri delu. Rezka Tomazin

Delovni organizaciji Peko se najlepše zahvaljujem za prejeto nagrado ob invalidski upokojitvi. V bodoče želim še veliko uspehov vsem mojim sodelavkam kakor tudi družbenim organizacijam splošnega sektorja.

Delavka šivalnice 512/1 Vidmar Angela

AKTIVNOST NAŠIH ŠTIPENDISTOV

PRIZNANJE NAJBOLJŠIM UČENCEM

Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije vsako leto podeljuje priznanje in pohvalo za izreden učni uspeh tisoč učencem srednjih šol.

Letos sta priznanje in pohvalo za dosežene učne uspehe, uspehe na področju družbenopolitičnih in interesnih dejavnosti v šoli in izven nje prejela tudi dva naša štipendista in obenem edina dijaka Srednje tehniške čevlarske

šole, **GOLMAJER ZORKA**, učenka IV. letnika in **MIHELIC PETER**, učenec III. letnika.

Priznanje in zlato značko jima je izročil Ljubo Jasnič, predsednik republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije na svečanosti, ki je bila junija v Križankah. Izrekamo jima iskrene čestitke in jima želimo še veliko uspehov.

Milka Meglič

Peter Mihelič je na 15-dnevni obvezni počitniški praksi. Seznanja se s proizvodnjo. Šola mu ne dela težav, končal je 3. razred srednje čevlarske šole. Je tudi aktiven športnik. Igra roket pri PARTIZANU v Križah.

NAŠI 50 LETNIKI

**RADOSAVLJEVIĆ
BRANKO**, poslovodja v
poslovalnici Sarajevo;

ŠTEPEC ALOJZIJA,
pomočnik v poslovalnici
Ljubljana III.

Naše čestitke!

V petek, dne 2. julija je praznoval tovariš **BRANKO KOSIR**, komercialni svetovalec v TOZD prodajna organizacija MREŽA, petdeseti rojstni dan.

Po opravljenih strokovnih izpitih za trgovski in gostinski poklic se je že 15. 10. 1948 zaposlil v računovodstvu naše takratne prodajne mreže in se ves posvetil knjigovodskemu poslu. Zahvaljujoč svojim sposobnostim, vestnosti in ljubezni do dela je v relativno kratkem času spoznal in obvladal to delovno področje in postal eden najbolj uspešnih delavcev v računovodstvu mreže. To pa je bila osnova za spoznavanje tudi komercialnih poslov in je zato po potrebi moral delovati tudi na tem področju kot šef prodajne mreže, šef oddelka domače prodaje in vodja prodajnega sektorja.

Žal pa mu je težka bolezen onemogočila nadaljnjo aktivnost v tej smeri, saj je zaradi nje postal invalid II. kategorije in lahko tako svojo novo dejavnost komercialnega svetovalca opravlja le s polovičnim delovnim časom.

Ob pomembnem življenjskem jubileju mu poleg iskrenih čestitk želimo tudi izboljšanje zdravstvenega stanja, da bi lahko ostal še dolga leta naš sodelavec.

NOVOSTI NA POLICAH TRŽIŠKE KNJIŽNICE

Robert NEUMANN:
KRALJICIN LJUBIMEC

Zdravnik dr. Straunsse si pridobi prijateljstvo danskega kralja, njegovo zaupanje in ljubezen njegove očarljive žene Matilde. Kraljica, ki je preživljala enolične dni ob otrocih in možu, se vda očarljivemu zdravniku z vso neizživeto strastjo. Zdravnik ni le zmagovalac njenega srca, temveč postane vidna oseba v družbenopolitičnem življenju dežele. Preureja razmere, postane reformator in zanese v deželno blagostanje in razcvet. Kralju se omrači um, resnič. vladar je doktor. Njegovi sovražniki pa ne mirujejo in kujejo načrte, da bi ga uničili...

Jack LONDON:
MORSKI VOLK

Zgodba o kapitanu Wolfu Larsenu, ki ga nekateri vneti občudovalci Jacka Londona prištevajo k najzanimivejšim in najmočnejšim likom vseh književnosti, je spričlo svoje moči, poudarjenega realizma in plastičnosti dogajanja odprla novo stran v takratni ameriški književnosti. Knjiga

je kmalu po izidu doživela dramatičnizacijo in je bila dvakrat upodobljena v filmu še za avtorjevega življenja.

Tone ŠKARJA:
STENE MOJEGA
ŽIVLJENJA

V zbirki domače in tuje gore, ki si je v slovenski planski literaturi pridobila že lep ugled, je po daljšem času izšlo izvirno domače delo Toneta Škarje **STENE MOJEGA ŽIVLJENJA**.

Bistvo njegove knjige je zajeto v silni teži doživetja v gorah, ki jih bodo prislunili prav gotovo vsi, ki so se s skalami že srečali, in drugi, ki znajo ceniti lepoto in moč narave.

Knjigo krasijo številne črno-bele in barvne slike.

Peter BENCHLEY:
ČELJUSTI

Z romanom »ČELJUSTI« je avtor Peter Benchley naglo zaslovel. Napisal je scenarij za film po tem romanu, ki ga je mladi režiser Steven Spielberg (27) posnel na obalah Avstralije in ZDA.

Senzacija se je rodila...

Bel morski pes prinaša grozo in smrt v Amity, majhno obmorsko kopališče na Long Islandu. Mlada ženska je njegova prva žrtev. Obalo morajo zapreti za kopalce. Toda kraj živi od poletnih kopalcev, od počitniških gostov. Slaba sezona pomeni torej siromaštvo in stisko za marsikoga. Zaradi tega sklenejo, da bodo o nesreči molčali.

Morska zverina pa najde še drugo žrtev, potem tretjo. Toda tokrat dogodek ni minil neopaženo, obstajajo pričče.

In potem se trojica moških odpravi v čolnu na lov na to neusmiljeno in strah zbujajočo zver...

ČEVLJARJEV KOLEDAR

19. junija 1876 se je rodil ustanovitelj naše tovarne Peter Kozina.

10. julija 1856 se je rodil izumitelj Nikola Tesla.

16. julija je dan tankistov JLA.

23. julija 1919 je bila v Ljubljani ustanovljena slovenska univerza.

3. avgusta 1964 se je gumar na preselila in začela delati v novih prostorih.

6. avgusta 1945 je ameriško letalo B-29 odvrlo nad japonskim mestom Hirošimo prvo atomsko bombo.

Nadaljevanje

VARNO DELO S PLINOM

v prihodnji številki

NAPREDOVANJE V VIŠJI ČIN

Rezervni vojaški starešine, ki so člani naše delovne organizacije, so bili v tem letu za aktivno in uspešno delo na področju obrambnih nalog povišani v višji čin:

DACAR JANEZ v rezervnega vodnika I. razreda

MLADIČ JANKO v rezervnega višjega vodnika

ŽUGIČ JOŽE, v rezervnega višjega vodnika

BEDINA JANEZ v rezervnega kapetana

K njihovemu napredovanju čestitamo!

USPEH NAŠIH ŠPORTNIKOV

USNJARIADA 76

Tovarna usnja Slovenj Gradec je bila letos prireditelj osmih športnih iger usnjarske in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije. Tekmovanja so se odvijala na letališču Koroškega aerokluba pri Slovenj Gradcu, razen kegljanja, ki je bilo drugje.

Tekmovanje je obsegalo pet disciplin in sicer: mali nogomet, namizni tenis, streljanje z zračno puško, šah in kegljanje. V streljanju in kegljanju so nastopali tudi ženske ekipe. Našo tovarno je zastopalo vseh pet ekip v moški konkurenci ter ženska ekipa v kegljanju.

Tokrat so se naši športniki zelo dobro izkazali, saj so v skupni uvrstitvi osvojili prvo mesto in s tem prehodni pokal, pokal v trajno last in diplomo.

V posameznih disciplinah so naši osvojili naslednje uvrstitve:

- mali nogomet: 3. mesto,
- namizni tenis: 1. mesto,
- šah: 2. mesto,
- streljanje: 5. mesto
- kegljanje ženske: 7. mesto
- kegljanje moški 2. mesto.

MALI NOGOMET

V malem nogometu so naši fantje igrali dokaj dobro in na koncu osvojili tretje mesto od skupno 16 udeležencev. Prvo tekmo so igrali z ekipo »Utok« iz Kamnika. V začetku je bila igra nekoliko nerazna, nato pa so se naši razigrali in dosegli tri zadetke ter se s končnim rezultatom 3:0 uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

V drugem kolu je bil nasprotnik naših ekipa »Cicibana« iz Nove Gorice. Naši so popolnoma nadigrali in za-

služeno zmagali z visokim rezultatom 7:0.

V polfinalu pa so se naši srečali z ekipo Planike iz Kranja. Tekma je bila veskozi hitra in zanimiva. Najprej je povedla ekipa Planike z 1:0, nekaj minut zatem pa so naši izenačili na 1:1. V nadaljevanju igre so Kranjčani imeli nekoliko več sreče ter dosegli še en zadetek in končni rezultat je bil 2:1 za ekipo Planike iz Kranja, ki je osvojila tudi prvo mesto.

Vrstni red:

1. Planika Kranj
2. Planika Turnišče
3. Peko Tržič
- itd.

Ekipa Peko je igrala v naslednji postavi:

Majcen Janez, Leontič Mato, Zupan Milan, Dobrin Niko, Benedik Tone, Namestnik Branko, Grčić Veljko, Jančič Slavko in Makarov Mladen.

NAMIZNI TENIS

V namiznem tenisu je ekipa Peko osvojila prvo mesto in tako prispevala pet dodatnih točk v skupni uvrstitvi.

Prvi dvoboj so naši igrali z ekipo »Ciciban« iz Nove Gorice. Ta dvoboj je bil težak, ker naši še niso bili ogreti. Najprej so povedli naši z 1:0, nakar so Novogoričani izenačili na 1:1. Odločilna je bila igra dvojic, ki je premagala nasprotni par in naši so povedli z 2:1. Nato so Novogoričani še enkrat izenačili, zadnja partija pa je bila naša in končni rezultat je bil 3:2 za naše.

V drugem kolu so bili nasprotnik naših ekipa Industrije usnja iz Vrhnike. Le-ta

ekipa je štela za favorita št. 1, toda naši so se zbrali, zaigrali dobro in Vrhnice odpravili z rezultatom 3:0, ter se uvrstili v finalni del tekmovanja.

Tudi v nadaljevanju so naši igrali dobro ter najprej odpravili Planiko iz Trunišča s 3:0, nato pa še Planiko iz Kranja z istim rezultatom.

Naše barve v namiznem tenisu so zastopali:

Zupan Miro, Valjavec Marjan in Janškovec Jure.

ŠAH

Šahovski dvoboji so potekali v letališki restavraciji. Naši šahisti so se zelo dobro borili. Vseskozi so bili uvrščeni od drugega do četrtega mesta, na koncu pa so izbrali boljšo varianto in pristali na drugem mestu. Od trinajstih srečanj so jih dobili devet, tri srečanja so se končala neodločeno, le eno pa so izgubili.

Najbolj dramatično je bilo zadnje kolo. Pred tem so bili naši šele na četrtem mestu, v zadnjem kolu pa so zaigrali izredno zbrano in zmagali z rezultatom 4:0. »Konus« Slovenske Konjice, ki je bil pred tem drugi, je zadnji dvoboj izgubil, in drugo mesto je pripadlo našim. Uspešno ni niti ekipi »Utok« iz Kamnika, ki je bil do zadnjega kola tudi pred našimi. Prvo mesto pa je zasluženost osvojila ekipa domačinov.

Končni vrstni red:

1. TUS Slovenj Gradec 46 točk, 2. PEKO Tržič 38 1/2 točke, 3. KONUS Slovenske Konjice 38 točk, 4. UTOK Kamnik 37 točk, itd.

Naši šahisti so dosegli naslednje točke:

Mali 11 točk, Primožič 10 točk, Valjavec Stane 9 točk, Uzar 8 1/2 točk.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUSKO

Strelci so se pomerili v hangarju slovenjegraškega letališča, kjer so bili dobri tekmovalni pogoji.

Naši strelci so se precej dobro odrezali, vendar vseeno ne tako kot sicer znajo. Najvažnejše pri tem pa je, da so za seboj pustili ekipo Planike, kar je vplivalo na skupno uvrstitev.

Vrstni red:

1. TUS Slovenj Gradec 1270 krogov, 2. TUS Šoštanj 1244 krogov, 3. KONUS Slovenske Konjice 1217 krogov, 4. UTOK Kamnik 1202 krogov, 5. PEKO Tržič 1187 krogov, 6. PLANIKA Kranj 1133 krogov, itd.

V ekipi naših strelcev so sodelovali:

Bedina Vili, Brejc Vlado, Jekovec Vlado, Kotar Marjan in Ribnikar Anton.

Najboljši od naših je bil Brejc Vlado, ki je dosegel 257 krogov od 300 možnih.

»Usnjariada 76« prvo mesto v namiznem tenisu

KEGLJANJE

Kegljači so nastopali na kegljiščih v Slovenj Gradcu in Velenju, kjer so se bili hudi boji za visoka mesta. Naši fantje so se odlično borili in se na koncu uvrstili na zelo dobro drugo mesto. Boljša od naših je bila le ekipa Planike, za katero je nastopal tudi državni reprezentant in član kranjskega Triglava Jereb. Naši so zaostali za 15 kegljev.

Vrstni red:

1. Planika Kranj
2. Peko Tržič
3. TUS Slovenj Gradec

Za naše so nastopali:

Pavšek Tone 468 kegljev, Praprotnik Ivo 450, Nunar Rudi 419 in Čarman Milan 417 podrtih kegljev.

V posamezni uvrstitvi se je naš Pavšek uvrstil na odlično tretje mesto. Prvo mesto je osvojil Jereb.

Naša dekleta so kegljale v Velenju. Poznalo se jim je, da niso vajena večjih tekmovanj, saj so na začetku imele precej trembe, vendar so se dokaj dobro uvrstile.

Za naše so tekmoval:

Roblek Dorca, Rožič Mojca in Sedmink Mojca.

Naši športniki so se torej dobro odrezali, saj so osvojili vsa visoka mesta, ter s tem

dokazali, da so opravičeno nastopili v Slovenj Gradcu.

Tovarna usnja Slovenj Gradec zasluži za organizacijo vse priznanje. Igre so bile zares dobro organizirane. Pred otvoritvijo je bil najprej mimohod ob koračnicah pihalne godbe ter nato slovesna otvoritev. Med tekmovanji je bila vseskozi dobro služba obveščanja, tako da je vsakdo lahko spremljal športne rezultate po ozvočenju in na posebnih panojih. Tudi tekmovalni pogoji so bili v redu: igrišča in dvorane dobro pripravljene, tako, da ni prišlo do nikakršnih zastojev. Naklonjeno nam je bilo tudi vreme, saj je bil lep sončen in topel dan.

Slovenj Gradec smo torej zapustili z lepimi vtisi in visokimi športnimi priznanji.

Jure Janškovec

Dopisuj

V

Čevljarja!

»Usnjariada 76« ekipa malega nogometa